

Pràctiques de vocabulari

per Josep Baiget

L'estat de la nostra llengua és deplorable. Es fan molts cursets de català i, en general, són magnífics; però, a parer meu, haurien de dedicar més temps a la base, als mots i als girs genuïns.

Cada dia es van perdent més les expressions típiques, les maneres de dir nostres. Ja no es diu «a la millor arribarà a les quatre», sinó «igual arribarà a les quatre». Ara no es *desa* res: tot es *guarda*. S'han perdut els *fulls*: tot són *fulles*. Algú *tasta* res abans de menjar-s'ho? No: ho *prova*. La gent ja no *se'n recorda*: *se n'enrecorda*, etc.

El text que podeu llegir a continuació conté deu incorreccions de llenguatge (no d'ortografia) que sentim pel carrer, més sovint que no voldríem.

A tall de diversió, curiositat, o simplement per la satisfacció de comprovar que no hi caiem (o sí).

Per cada correcció encertada guanyeu un punt. Ah, però compte!: si en feu una d'impròpia en perdeu un. Som-hi, doncs!

«Al nostre país, els conflictes laborals ens neixen com els bolets. Uns diuen que a la patronal només li interessa fer diners a l'esquena dels obrers. Uns altres asseguren que la culpa és dels treballadors, que no rendeixen prou.

»No fa gaire, m'han dit que el personal d'una fundició, en la que treballen un centenar de fundidors, tenien que entrar a la feina a les set del dematí, però que n'hi havia que sempre arribaven amb retràs.

»El jefe ja n'estava tip i va dir-lis que els despediria si no es corretgien.

»Si els patrons s'adonessin que l'empresa produiria més tractant els operaris com a persones i no com a màquines, i si els operaris procuressin rendir més en qualitat i quantitat, uns i altres hi sortrien guanyant: en tranquil·litat, pau i alegria.»

Solució:

fundidors	=	fonedors	retràs	=	retard
fundició	=	foneria	dir-lis	=	dir-los
en la que	=	en la qual	despediria	=	despatxaria
tenien que	=	havien d'	corretgien	=	corregien
dematí	=	matí ¹	jefe	=	director

1. La forma *dematí* ha estat admesa pel DIEC com a variant secundària de *matí*; però, com comenta Coromines, "és bo de resistir-se contra aquexos vulgarismes".